Styrets melding til eierne 2024

Sammen setter vi fart på grønn omstilling

Gulesletta
Gulesléttene vindkraftanlegg er lokalisert i Kinn og Bremanger kommune, i Vestland fylke. Vindparken ble kjøpt av Eviny fra investeringsfondet Blackrock i januar 2024.

Foto: Eviny

Innhold

Styreleders innledning: Styrets melding til eierne 04

Eviny i dag 06

Evinys strategi 08

Våre eiere 10

Nye vindparker leverer kraft tilsvarende forbruket til 75 000 husstander 12

Bærekraftig damrehabilitering 14

Kapasitet i strømnettet er avgjørende for å sikre jobber, industriutvikling og utslippskutt på Vestlandet 18

Skaper internasjonal milliardindustri på Vestlandet 20

Historiske utbytter 22

Et av de mest verdiskapende selskapene i Norge 24

– Det beste stedet å utvikle seg for folk på Vestlandet 26

Norge trenger mer kraft når behovet er størst 28

Vil sikre lokal industri med lokal vind 32

– Eviny må jobbe videre med strategiske allianser for Vestlandet 34

Konsernstyret
Styret i Eviny AS består av tolv medlemmer, der fire er fra Statkraft, tre fra kommunale eiere, én fra Vestland fylkeskommune og fire arbeidstakerrepresentanter.

Leder Jan Erik Kjerpeseth
Bergen kommune

Nestleder Henrik Sætness
Statkraft

Lars Hellandsjø
Landkommunene

Anne Gine Hestetun
Vestland fylkeskommune

Hege Økland
Bergen kommune

Dag Smedbold
Statkraft

Kristin Steenfeldt-Foss
Statkraft

Asbjørn Grundt
Statkraft

Arvid Andenæs
Kommunene i Sunnfjord og Ytre Sogn (observatør)

Therese Brekke Lekven
Arbeidstakerrepresentant

Usman Imtiaz
Arbeidstakerrepresentant

Malin Amundsen
Arbeidstakerrepresentant

Knut Erik Nielsen
Arbeidstakerrepresentant

● Styreleders innledning

Styrets melding til eierne

Kjære eiere,

Vår tids aller viktigste oppdrag er i våre hender. Det er over 6 år siden FNs klimapanel sa at for å begrense katastrofale konsekvenser av global oppvarming, må verden gjøre endringer som menneskeheten aldri har sett før.

Eviny-konsernet står på skuldrene til en mer enn 100 år gammel stolt historie. Og ansvaret for å forvalte og videreutvikle den arven, og evnen til å realisere løsninger som gjør at Vestlandet lykkes med den helt nødvendige omstillingen, hviler på hver og en av oss som eiere inn i et av Norges viktigste og største teknologi- og fornybarkonsern.

Vestlandet er Norges største eksportregion, og samtidig den mest kraftkrevende regionen i landet. Skal vi bevare jobber, sikre industri og styrke gode lokalsamfunn vil det kreve mer av oss – både i dag – og i tiden som kommer. Det er avgjørende for Norge at vi på Vestlandet lykkes med omstillingen vi står i.

Jan Erik Kjerpeseth
Styreleder i Eviny

Foto: Sparebanken Vest

I Norge har vi historisk vært heldige. Lave kraftpriser og overskudd av kraft har vært regelen, ikke unntaket. Nå ser vi en annen utvikling.

Urolige tider og geopolitiske spenninger påvirker også Vestlandet og vår bransje. Svingninger i kraftpriser, press på privatøkonomien og økt geopolitisk usikkerhet er bare noen av utfordringene.

Det sikkerhetspolitiske bildet er endret, og geopolitisk uro preger oss, og våre omgivelser. Energipolitikk har blitt sikkerhetspolitikk, og vår kobling til Europa og resten av verden blir enda viktigere i arbeidet med å sikre nok kraft, til en pris både industrien og vestlendinger kan bære.

Norge styrer mot et kraftunderskudd bare noen år frem i tid. Og som i flere andre deler av landet, er nettkapasiteten i vår region svært utfordret. Vi er helt avhengig av å se disse to i sammenheng.

Eviny skal være løsningen på hvordan Vestlandet, med det beste utgangspunktet for å lykkes, skal være helt i front på fornybar og teknologisk omstilling.

Konsernet skal de neste ti årene bruke det vi har bygget opp av verdier, kunnskap og kompetanse de siste 100. 100 på 10.

I 2023 hadde Eviny et konsernresultat på 3,8 milliarder kroner. Totalt i 2023 har Eviny bidratt med om lag 6,7 milliarder kroner til eiere og samfunnet de er en del av i form av utbytte, skatter, arbeidsplasser og samfunnsbidrag.

Våren 2024 har KPMG gjennomført en uavhengig verdivurdering av Eviny-konsernet. Den viser at dere som eiere sitter på store verdier, og med det et unikt utgangspunkt for å kunne øke empoet i jakten på mer fornybar energi, styring av nettet, og i å utvikle elektrifiseringsløsninger for å fase ut bruk av fossile energikilder.

Fordi vi er inne i et avgjørende tiår.

Et avgjørende tiår for å unngå irreversible klimaendringer og naturtap som truer fremtiden for oss, og fremtidige generasjoner.

Skal vi bevare jobber, sikre industri og gode lokalsamfunn vil det kreve mer av oss – både i dag – og i tiden som kommer. Det er avgjørende for Norge at vi på Vestlandet lykkes med omstillingen vi står i.

Foto: Eviny

Vi må gå fra å snakke om det – til å gjøre noe med det. Mens det nå investeres mer i fornybar energi enn fossile energikilder i Europa, har utviklingen gått motsatt vei i Norge. Siden 2018 har investeringene i fornybar energiproduksjon i Norge falt med 40 prosent, og investeringene i olje og gass har økt.

Den utviklingen må snu.

Evinys nye konsernstrategi setter ambisiøse og tydelige mål for hvordan selskapet, i fellesskap med dere, skal få dette til.

Sammen skal vi realisere 2,5 TWh ny energi, doble nettkapasiteten i vår region og skalere nullutslippsløsninger for transportsektoren for å kutte utslipp i vår region, i Norge og internasjonalt.

Norge og Vestlandet har behov for enorme mengder fornybar energi for å nå målet om netto null i 2050. Eviny er samtidig opptatt av å sette fart på løsninger som kan realiseres dette tiåret – fordi vi allerede er på overtid for å løse klima- og naturkrisen.

All energiproduksjon har avveininger og dilemmaer ved seg, blant annet hvordan vi skal bygge tilstrekkelig mer fornybar energi, og samtidig bidra til naturpositiv omstilling. Dette er et dilemma Eviny-konsernet tar på alvor. Eviny skal ta i bruk ny teknoloig, vurdere nye prosjekter nøye, og gjennomføre kompenserende tiltak.

Nøkkelen for å lykkes er tillit og forutsigbarhet. Tilliten fra dere som eiere, fra lokalsamfunn, politikere, industri og ansatte til at Eviny får satse, skalere, investere i både å utvikle teknologi som utnytter det nettet og den kraften vi har i dag, og til å bygge det vi trenger. Forutsigbarhet i rammebetingelser for kraftnæringen og for vertskommuner for kraft – både eksisterende og nye – er avgjørende.

Selskapets forpliktelse er at Eviny skal øke tempoet og lykkes med det vår region trenger for å løse vår tids viktigste oppdrag, samtidig som vi planlegger, bygger og drifter kritisk infrastruktur.

Med «Styrets melding til eierne» markerer vi et skifte i vår eierdialog. Fordi vi bare kan lykkes i fellesskap.

I fortsettelsen skal derfor styret sammen med administrasjonen legge til rette for flere arenaer for eierne til å samles og diskutere relevante temaer, dilemmaer og muligheter.

Et betydelig takt- og temposkifte i jakten på mer fornybar energi krever handlekraft og lagspill, på tvers av eiere – og på tvers av regioner.

På vegne av styret er jeg ydmyk til det mandatet vi har, samtidig som jeg og styret ser frem til fortsettelsen med å jobbe for å løse vår tids største oppdrag.

God lesning!

Jan Erik Kjerpeseth
Styreleder i Eviny

● Kort fortalt

Eviny i dag

Vi leverer fornybar energi til
562 500
norske hjem[1]

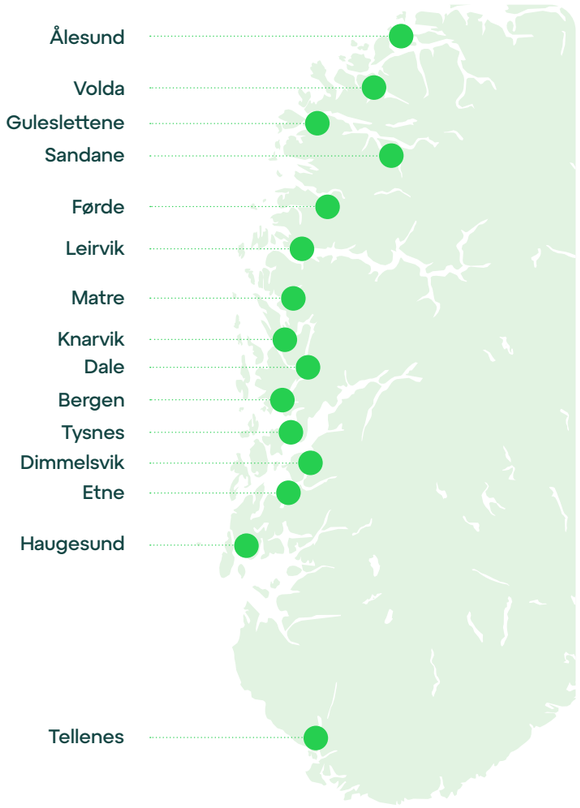
Vi distribuerer fornybar energi til
272 000
nettkunder

Vi lader elbilene til
580 000
ladekunder

Vi leverer fjernvarme til
1 050
bygninger

Vi leverer fiber til
3 700
næringsbygg

2023 bidro Eviny med
6,7 mrd. kr.
til samfunnet[2]

1. Basert på gjennomsnittlig årlig strømforbruk på 16 000 kWh. Inkluderer også fornybar energi produsert av Guleslettene og Tellenes som ble kjøpt i starten av 2024.
2. Tallet inkluderer skatter, avgifter, personalkostnader og avsatt utbytte til våre eiere.

Nøkkeltall for 2023

3,8 mrd. kr.
Årsresultat

1 367
Antall ansatte

8
Eksterne personskader

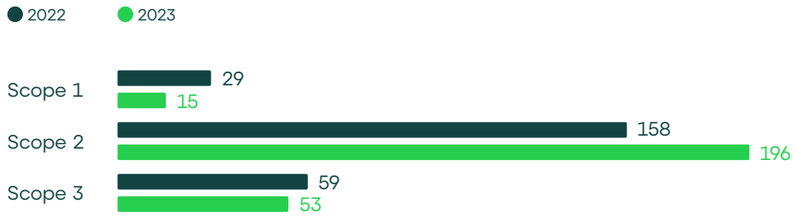
2 571
Leverandører

15
Interne personskader

42%
Andel leverandører fra Vestland

Klimagassutslipp (tCO_2e)

Evinys totale CO_2-utslipp var 264 000 tCO_2-ekvivalenter i 2023. Dette representerer en oppgang på 9 prosent fra 2022, som følge av økte markedsbaserte utslipp fra nettap (Scope 2).

Unngåtte utslipp (tCO_2e)

I 2023 har elektrifiseringssatsingene levert 54 GWh energi til våre kunder og muliggjort unngåelse av utslipp tilsvarende 35 399 tCO_2-ekvivalenter.

De neste ti årene skal vi ruste Vestlandet for fremtiden

2,5 TWh ny produksjon
I tillegg skal vi få mer effekt av eksisterende kraftverk.

2x nettkapasitet
Og vi skal transportere mer kraft i nettet vi har.

10 mrd. kr.
Verdsettelse på nullutslippsløsninger for transportsektoren innen 2030.

● 100 på 10

Evinys strategi

I 100 år har Eviny sikret kraften til å bygge Vestlandet. Byer og tettsteder har reist seg rundt produksjonen av fornybar kraft. Det har gitt velferd til alle, og arbeidsplasser til mange.

Sammen har vi bygget store verdier for fellesskapet med utgangspunkt i våre felles naturressurser og med et lag bestående av de flinkeste folkene i bransjen.

De neste ti årene skal vi bruke det som er skapt de foregående 100 årene, for å ruste Vestlandet for fremtiden. Det handler om et avgjørende temposkifte for å nå forpliktende klimamål og sikre nok kraft og nett i tide til å omstille industri og arbeidsplasser her på Vestlandet.

Kraftetterspørselen vil ifølge flere uavhengige prognoser mer enn doble seg de neste ti årene. Dette handler om behovene til både ny og etablert industri. Det handler om hva som skal til for at klima- og naturmålene skal være innen rekkevidde. Utfordringene er store, men mulighetene det gir er enda større.

Derfor markerer Eviny sin strategi det neste tiåret et taktskifte i investeringer i fornybar energi, nett og elektrifisering som må til for å omstille Vestlandet i tide. Kapitalen, de kloke hodene og ny teknologi må jobbe sammen for å dekke behov, bygge konkurransefortrinn og øke tempoet i energiomstillingen.

Inn i en ny strategiperiode vet vi at den viktigste kapitalen vi har er tillit fra samfunnet rundt oss. Tillit til å ta godt vare på og sikkert drifte vårt felles arvesølv og kritiske infrastruktur, tillit til at vi alltid setter sikkerhet først og får alle våre ansatte trygt hjem, og tillit til at vi utvikler konsernet inn i en brytningstid samtidig som vi fortsetter å skape store verdier som går tilbake til eiere, lokalsamfunn og det fellesskapet vi er en del av.

Foto: Eviny

Evinys ambisjon er å være det mest verdiskapende energi- og teknologikonsernet i et avgjørende tiår for Vestlandet. For å lykkes med dette er vi helt avhengig av å tiltrekke, utvikle og beholde de klokeste hodene. Vårt mål er derfor å være den beste utviklingsarenaen for folk som brenner for å løse vår tids viktigste oppdrag.

Våre hovedfokusområder for den neste strategiperioden er:

Vi skal gå foran og utvikle mer energi og effekt på naturens premisser

Vannkraften skal forvaltes og utnyttes enda bedre i en tid hvor verdien av fleksibel kraft blir viktigere enn noen gang. Vi skal utvikle mer effekt som samfunnet trenger, og tjenester for å balansere kraftsystemet. Stor ny vannkraft er i hovedsak utbygget på Vestlandet, så den nye kraften som vi trenger vil i all hovedsak komme fra andre energikilder. Vi har satt ambisiøse mål for å utvikle 2,5 TWh ny fornybar energi innen teknologier som er realistisk å realisere de neste ti årene. Derfor må Eviny også ha eierne med på laget for å bygge mer energi. Slik vi har banet vei på klimatiltak i egen drift, skal vi gå foran i å utvikle ny energi på naturens premisser hvor vi tar hensyn til verdifull natur og sårbare økosystemer.

Vi tar ansvar for grønn vekst og industriutvikling på Vestlandet

Elektrifisering av samfunn og omstilling av industri vil kreve betydelig økt nettkapasitet. I løpet av de neste ti årene skal vi doble nettkapasiteten i vår region for å møte kundebehov. Vi skal ta ansvar og arbeide aktivt sammen med Statnett, kommuner, fylkeskommune og industrien for å utvikle energisystemet i vår region til å bli et konkurransefortrinn. For å raskere koble på kunder og holde samfunnets kostnader nede, skal vi øke kapasiteten i eksisterende nett med 20% gjennom bruk av ny teknologi.

Vi skal skape resultater gjennom å bidra til å realisere klimamålene

Gjennom skalering av nullutslippsløsninger bidrar vi til å elektrifisere transportsektoren både til lands og til havs. Teknologi i verdensklasse med utgangspunkt på Vestlandet bidrar til å kutte nødvendige utslipp, skape nye kompetansearbeidsplasser her hjemme, og utvikle nye eksportmuligheter for Vestlandet. Dette skaper verdier for våre eiere. Gjennom lønnsom skalering har vi mål om 10 milliarder i verdi på elektrifiseringssatsningene våre innen 2030. Vi skal legge listen høyt for egen drift, og være energibransjens fremste pådriver for en klima- og naturpositiv omstilling med mål om netto null i hele vår verdikjede innen 2040.

Det neste tiåret representerer en brytningstid for Vestlandet – og en brytningstid for Eviny. Vår strategi representerer et taktskifte i selskapets investeringer for å kunne løse våre viktigste samfunnsoppdrag og skape betydelige verdier som går tilbake til det fellesskapet vi er en del av også i fortsettelsen.

Ragnhild Janbu Fresvik
Konsernsjef i Eviny

Høyanger
1919

Foto: Fylkesarkivet

Høyanger
2024

Foto: Hallgeir Vågenes, VG

● Fornybar energi skaper velferd og levende lokalsamfunn på Vestlandet. Høyanger kommune er en av Evinys eierkommuner.

Våre eiere

Statkraft
43,44%

Sunnfjord kommune
2,27%

Bergen kommune
37,75%

Tysnes Kraftlag AS
1,70%

Alver kommune
3,45%

Kvinnherad kommune
0,91%

Øygarden kommune
3,43%

Kvam herad
0,90%

Askøy kommune
2,48%

Voss herad
0,67%

Fjaler kommune
0,61%

Gulen kommune
0,27%

Austrheim kommune
0,43%

Solund kommune
0,24%

Hyllestad kommune
0,38%

Fedje kommune
0,12%

Vaksdal kommune
0,37%

Høyanger kommune
0,12%

Etne Elektrisitetslag AS
0,35%

Masfjorden kommune
0,10%

Ny energi

Nye vindparker leverer kraft tilsvarende forbruket til 75 000 husstander

Med oppkjøpet av vindparkene Guleslettene og Tellenes har Eviny tatt første steg mot å bli en industriell produsent av vindkraft, en forutsetning for å nå målet om produksjon av 2,5 TWh i ny fornybar kraft de neste ti årene.

– Vi skal være en lokal og langsiktig samarbeidspartner for kommuner, bidra til verdiskaping, grønne arbeidsplasser og fremtidig vekst i norsk industri, sier Stig-Magne Svalheim, som leder vindkraftsatsingen i Eviny.

Lokal kraft

Eviny kjøpte Guleslettene og Tellenes fra det internasjonale investeringsfondet Blackrock ved inngangen til 2024. Vindparkene forsyner kraft tilsvarende 75 000 husstanders årlige strømforbruk.

Guleslettene
Ligger i kommunene Bremanger og Kinn (prisområde NO3).

47
turbiner

197 MW
installert effekt

700 GWh
årlig produksjon

Tellenes
Ligger i Rogalands-kommunene Lund og Sokndal (prisområde NO2).

50
turbiner

168 MW
installert effekt

550 GWh
årlig produksjon

Ordfører i Sokndal, Bjørn-Inge Mydland, synes det er positivt at vindparkene nå har en norsk eier. Samtidig er ordføreren opptatt av rammevilkårene til vindkraftkommunene.

– Økt produksjonsavgift har gitt høyere inntekter. De som avgir areal, må få belønning. I tillegg er det viktig med gode prosesser som involverer og inkluderer lokalsamfunnet i utviklingen av vindkraftprosjekter, sier Mydland.

Ordføreren er positiv til vindkraft, og understreker viktigheten av tilgangen til kraft for norsk næringsliv. Mydland mener man må ha et balansert syn på vindkraftutbygging, og påpeker betydningen av god balanse mellom utbygging og vern av verdifull natur og sårbare økosystemer.

– Vi har fine naturområder som det ikke er aktuelt å bruke. Sokndal har allerede mye industri, støy og støv, og har gitt et tungt bidrag. Samtidig er det slik at vi i Norge vil ha et aktivt næringsliv og lokale arbeidsplasser. Vindparken er et veldig godt eksempel på hvordan vi har bygget ut vindkraft i tilknytning til annen industri hvor vi har vindkraft og bergverk i samme område slik at eksisterende infrastruktur kan brukes av begge, sier Mydland.

Viktig balansegang

Guleslettene og Tellenes oppfyller kriterier som vil bli vektlagt når Eviny skal bygge ut ny kraft i fremtiden. Begge prosjekter er bygget ut i områder med begrenset biologisk mangfold, og hvor det blåser mye.

– Skal vi først bruke areal til utbygging av kraft, er det slike prosjekter man bør se etter, sier Svalheim. Eviny har satt seg et ambisiøst mål med produksjon av 2,5 TWh ny fornybar kraft i løpet av de neste ti årene, og Svalheim mener vindkraft vil bli nøkkelen til å lykkes.

– Landbasert vind er, i tillegg til vannkraften, den energikilden som kan gi kraft til konkurransedyktig pris på kort og mellomlang sikt. Dette er moden teknologi som gjør at vi kan bygge ut til en relativt lavere kostnad, og dermed gi næringsliv nødvendig kraft til omstilling av eksisterende industri og til utvikling av fremtidens arbeidsplasser, sier han.

Samarbeid med kommunene er avgjørende

Svalheim understreker at forutsetningen for å både utvide eksisterende anlegg og bygge ut nye kraftverk er gode lokale prosesser basert på åpenhet og tillit. Eviny er opptatt av at det gjøres gode avveininger mellom natur, lokal verdiskaping og nasjonale behov.

– Vi støtter og er tydelige på at kommuner som avsetter areal til kraftproduksjon skal få tilbake i form av inntekter, lokale arbeidsplasser og annen verdiskaping, understreker Svalheim og trekker også frem hvordan avveininger mellom natur og inngrep må besluttes gjennom tett samarbeid og åpenhet.

Miljødirektoratet konkluderer i sin rapport fra 2024 at sol- og vindkraft på land er blant de helt nødvendige teknologiene for å nå klimamålene, fordi de er teknisk modne. Samtidig konkluderer direktoratet med at det kan bygges mer vindkraft på land i Norge med akseptable konsekvenser for naturmangfold og karbonrike arealer.

– Mer fornybar energi er en forutsetning for å nå globale klima- og naturmål. Når vi går foran for å sikre mer energi og effekt på naturens premisser, innebærer det en forpliktelse om å gjøre alt vi kan for at nødvendig utbygging gjøres både med tanke på naturens tåleevne, og med lokal aksept, sier Svalheim.

Bjørn-Inge Mydland
Ordfører i Sokndal (Sp)

Foto: Mette Svartdahl Mydland

Stig-Magne Svalheim
Leder av vindkraftsatsingen i Eviny

Foto: Privat

Eviny Fornybar

Bærekraftig damrehabilitering

Evinys rehabilitering av dammene ved Svartavatn setter ny standard for bærekraftige anleggsprosjekter. Eviny-konsernet har et mål om netto null klimagassutslipp i egen drift fra 2027, og i hele verdikjeden fra 2040.

Som en av Norges største kraftprodusenter har Eviny i dag 41 kraftverk fordelt på flere vannkraftanlegg og to vindkraftverk på Vestlandet. Vannkraftanleggene trenger vedlikehold og oppgraderinger for å produsere mest mulig kraft, og for å tåle hyppigere og kraftigere ekstremvær og tilfredsstille krav i damsikkerhetsforskriften.

Eviny har 43 dammer som er regulert av særlig strenge krav fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Mange av disse har blitt oppgradert eller skal bli det i løpet av de nærmeste årene.

– Eviny skal bruke rundt én milliard kroner på å oppgradere demningene våre, sier Administrerende direktør i Eviny Fornybar, Sonja Chirico Indrebø.

På landsbasis må kraftprodusentene forsterke over 600 dammer for at de skal tåle flommer i fremtiden, ifølge en NVE-rapport fra 2021.

Klimanøytralt pilotprosjekt

Svartavatnet på grensen mellom Masfjorden og Modalen har i flere tiår vært inntaksmagasin for Vemundsbotn kraftverk. Demningene ved Svartavatn må nå oppgraderes etter krav i damsikkerhetsforskriften og dimensjoneres for klimaendringer.

Arbeidet med å forsterke dammene skal gjøres ferdig i løpet av 2024. For de to dammene ville utslippene av CO_2 blitt over 1 000 tonn med en standard prosjektgjennomføring, men med bruk av ny arbeidsmetodikk, nye materialer og teknologi er utslippene redusert til ned mot 350 tonn.

Dette er et eksempel på hva som er mulig med god planlegging og gjennomføring. Restutslippet skal kompenseres, slik at hele prosjektet blir klimanøytralt.

– Vårt samfunnsoppdrag er å produsere mer fornybar energi og hjelpe andre i jakten på null-utslipp. Det gir oss et særlig ansvar for å redusere negativ påvirkning fra våre egne aktiviteter.

El-maskiner og lavkarbonbetong

Bruk av lavkarbonbetong og resirkulert armering gir betydelige utslippsreduksjoner til en relativt liten merkostnad.

Foto: Odd Mehus AS/Eviny

Eviny skal bruke rundt én milliard kroner på å oppgradere demningene våre.

Foto: Odd Mehus AS/Eviny

Derfor går vi foran for å sette en ny miljøstandard for denne type anleggsarbeid, sier Chirico Indrebø.

El-maskiner og lavkarbonbetong

Da Mesta ble valgt som entreprenør for arbeidet, satte Eviny strenge krav til bærekraft i hele prosjektet, sier konserndirektør Rolf Dale i Mesta.

Han peker på at klimakrav i kontraktene gir trygghet for at bedrifter tør å satse på innkjøp av dyrere maskiner. For eksempel har Mesta en betongleverandør som har kjøpt inn egen elektrisk betongbil.

Miljøtiltakene utgjør rundt 3,5 millioner kroner av prosjektets totalkostnad på rundt 60 millioner. For å tilfredsstille dagens krav må den ene dammen forsterkes med 40-100 cm ekstra betong, og får et system for å raskere lede vann ut av magasinet ved store flommer. Når arbeidet er ferdig, skal Svartavatndammen tåle belastning tilsvarende halvannen gang en tusenårsflom.

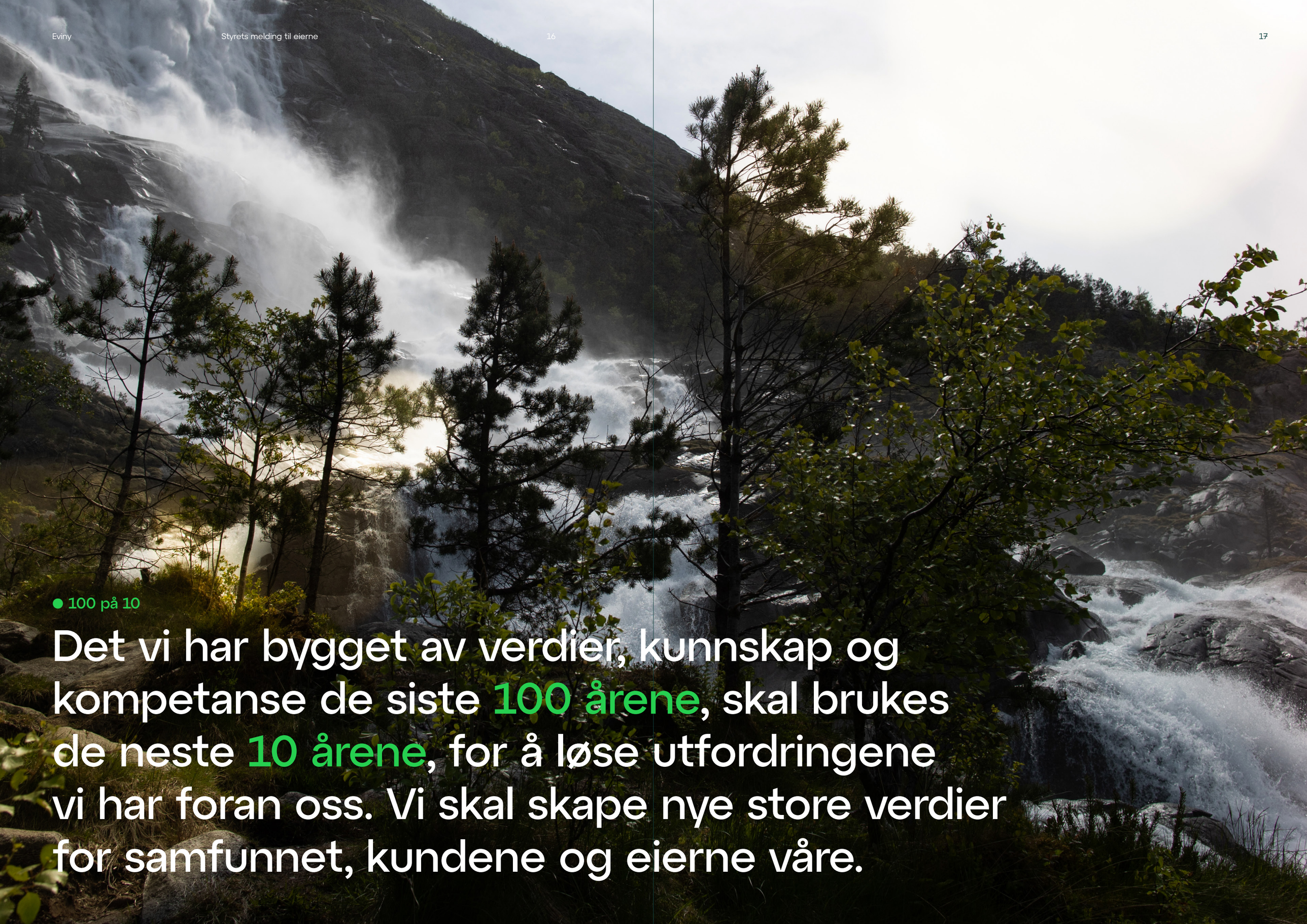
– Vi har tenkt nytt og utfordret etablert praksis. Bærekraftstiltakene handler blant annet om tekniske løsninger, som hvor mye materialer vi bruker, hvilke materialer vi velger, og ikke minst bruk av elektriske kjøretøy og anleggsmaskiner så langt det er mulig, sier prosjektleder Håvard Fosse i Eviny.

Bruk av lavkarbonbetong og resirkulert armering gir betydelige utslippsreduksjoner til en relativt liten merkostnad. Boligriggen deles med et annet prosjekt i vassdraget, og lokasjonen er valgt slik at den kan forsynes med strøm i stedet for dieselaggregat.

– Betongen blir transportert ni mil fra Arna, som krever installasjon av hurtiglading på fjellet for å unngå at de elektriske betongbilene skal gå tomme for strøm. Smale veier og vektgrense på broer begrenser hvilke anleggsbiler som kan brukes, men aktørene har funnet gode løsninger på dette og mange andre utfordringer, sier prosjektlederen.

Eviny skal bruke erfaringene fra dette pilotprosjektet til å finne den beste måten å utvikle fremtidige prosjekter. Målet er netto null klimagassutslipp i egen drift fra 2027 og i hele verdikjeden fra 2040.

– Eviny skal gå foran og ta ansvar. Ved å være et fornybar-selskap skal vi bidra til at fornybar energi erstatter fossile kilder, men det innebærer også at vi skal redusere både klima- og naturpåvirkningen fra vår drift. Derfor har vi satt et ambisiøst mål om å være i netto null i egen drift innen 2027, og at hele verdikjeden vår når samme mål innen 2040, sier Chirico Indrebø.

● 100 på 10

Det vi har bygget av verdier, kunnskap og kompetanse de siste 100 årene, skal brukes de neste 10 årene, for å løse utfordringene vi har foran oss. Vi skal skape nye store verdier for samfunnet, kundene og eierne våre.

BKK

Kapasitet i strømnettet er avgjørende for å sikre jobber, industriutvikling og utslipps-kutt på Vestlandet

Vestlandsbedrifter frykter at mangel på kraft vil hindre verdiskaping og utvikling av grønne arbeids-plasser. Raffineriet på Mongstad trenger mer kraft for å halvere utslippene innen 2030.

BKK skal de neste ti årene doble nettkapasiteten.

Foto: Eviny. Avbildet: Anne-Marte Mehammer, energimontør i BKK

Mongstad Industripark
Ligger i Alver kommune lengst nord på Lindås-halvøya om lag 60 km nord for Bergen. Mongstad Industripark teller 3 500 årsverk og omsetter for 1 milliard kroner per dag.

Foto: Helge Hansen/Equinor

– Uten tilgang på mer fornybar kraft vil veien til omstilling av eksisterende industri og for å skape nye fremtidsrettede arbeidsplasser bli svært krevende, sier Einar Vaage, prosjektleder i Green-spot Mongstad, som arbeider for å kutte utslipp og skape ny industri på Mongstad Industripark.

Den oljetunge industriparken er Norges største punktutslipp. Det håper Vaage og teamet hans å kunne endre på. Prosjektet deres kan være i gang om seks år, forutsatt at kapasiteten i strømnettet økes betydelig.

Mer strøm, mindre utslipp

Mongstad Industripark ligger i Alver kommune lengst nord på Lindås-halvøya, om lag 60 km nord for Bergen. Industriparken teller 3 500 årsverk og omsetter for 1 milliard kroner hver eneste dag. Så mye som 40 prosent av Norges oljeinntekter går via industriparken.

– Vi trenger ca. 200 MWh ny kraft mellom 2026 og 2030, og 700 MW til 1 000 MW fra 2030 til 2035. Dette er helt avgjørende for det vi per i dag planlegger å få til. Dette må til for å kutte enorme utslipp og utvikle tusenvis av arbeidsplasser. Vi har god dialog med Eviny og BKK om å få dette på plass, men vi er avhengig av mer kapasitet i nettet for å få kraften frem, sier Vaage.

Tredjelinjen kan være løsningen

BKK er en av Norges største distributører av strøm, med 22 500 km kraftlinjer og om lag 270 000 kunder fordelt på 19 kommuner på Vestlandet.

Kristin Aadland, konserndirektør i Eviny og adminis-trerende direktør i nettselskapet BKK, er bekymret for at sprengt nettkapasitet kan hindre utvikling av jobber, virksomheter og verdier på Vestlandet. Det vil også ramme norske eksportinntekter.

– Vi har et stort ansvar for å sikre at Vestlandet har tilstrekkelig nettkapasitet for å få på plass nye og grønne arbeidsplasser. Vi må utnytte fleksibiliteten i det eksisterende nettet maksimalt, men det er ikke nok. Nettet må bygges ut, raskere enn før.

Det viktigste grepet for Vestlandet og norsk eksportindustri er å få bygget ut en ny 420 kilovolts kraftlinje fra Samnanger til Øygarden. Denne nye linjen vil også bedre forsynings-sikkerheten til husholdninger og næringsliv i hele regionen, sier Aadland.

En slik tredjelinje bygges ut av Statnett som er ansvarlig for å bygge, drifte og vedlikeholde det norske kraftsystemet. Linjen vil være en del av sentralnettet som transporterer strøm over store avstander og mellom ulike kraftregioner.

Ordfører i Øygarden kommune, Tom Georg Indrevik, understreker at kommunen både trenger mer kraft og nett, til både eksisterende og til ny industri. Han peker på at etablering av tredjelinjen ikke bare er en forutsetning for utslippshalvering på Mongstad. Økt kapasitet vil også bidra til å tiltrekke industrielle aktører med kapital til å satse, og skape flere arbeidsplasser lang kysten blant annet på Kollsnes og Mongstad.

– Ringvirkningene for service- og underleverandører er enorme, og dermed også viktigheten for ut-vikling og trygging av arbeidsplasser. Uten tredjelinjen risikerer vi full stopp i det grønne skiftet som vil føre til at vi ikke får etablering av nye grønne arbeidsplasser, sier Indrevik.

Vestlandet er Norges største eksportregion, og har den mest kraftkrevende industrien i landet. Omstillingen fra fossil til fornybar energibruk vil være størst i vest. Økt kapasitet i nettet koblet med mer fornybar kraftproduksjon vil være helt avgjørende i arbeidet med å sikre, beholde og utvikler arbeidsplasser på Vestlandet – samtidig som vi kutter utslipp.

Eviny Elektrifisering

Skaper internasjonal milliardindustri på Vestlandet

Eviny Elektrifisering bygger på Norges ledende posisjon innen elektrifisering til å bygge ny eksportindustri. Målet er å skape verdier for ti milliarder kroner innen 2030 og å bygge flere teknologiarbeidsplasser på Vestlandet.

Nylig vant Eviny en internasjonal anbudsrunde for etablering og drift av et tysk hurtigladenettverk for elbiler. Tildelingen til Eviny, som utgjorde det maksimale av hva noen av tilbyderne kunne oppnå, utløste en milliard kroner i støtte fra den tyske stat.

Foto: Varde Film AS

Med utgangspunkt i Evinys kjernekompetanse på nett og energi satser selskapet på bruk av ny teknologi til å realisere utslippskutt, sikre verdiskaping og skape nye arbeidsplasser på Vestlandet. Landstrømsanlegg for skipsfarten og hurtigladenettverk for elbilnæringen er eksempler på løsninger utviklet på Vestlandet som allerede er eksportert til andre land.

– Disse satsingene genererer betydelig verdi til eierne våre, både i form av at vi bygger fremtidsrettede teknologiarbeidsplasser på Vestlandet, og i form av inntjening, sier Pål Tveitevåg, daglig leder i Eviny Elektrifisering, som er et av datterselskapene i Eviny-konsernet.

Bergen Havn i tet

Vestlandet leder an i Norges grønne omstilling. Havnebyen Bergen har kunnskapsmiljøer og industri i verdensklasse innen både maritim teknologi og fornybare energisystemer. Det har gjort at disse to miljøene har funnet sammen for å løse et av skipsfartens største utfordringer, utslipp av klimagasser i havner.

I Bergen Havn er det stor og variert aktivitet hele året, og skipenes dieselforbruk til kai har vært en stor kilde til forurensning. De travleste havnene må bidra for at skipsfarten skal bli grønnere. Bergen Havn skal være utslippsfri innen 2030 og er blitt verdensledende på krav og insentiver for mer miljøvennlig skipsfart.

Sentralt i arbeidet er Bergen Havns samarbeid med Plug, et datterselskap av Eviny Elektrifisering, som bygger landstrøm til skip. Plug Bergen har siden 2019 bidratt til å redusere CO_2-utslipp med rundt 55 000 tonn.

Plug og Bergen Havn har sammen investert totalt 250 millioner kroner i det som har blitt Europas største landstrømsanlegg til offshore- og cruise-

Det første utenlandsprosjektet pågår i den skotske havnebyen Montrose, en time sør for Aberdeen er nylig satt i drift. Prosjektet, der Plug og den lokale havnen sammen investerte 12 millioner kroner, åpner våren 2024.

Foto: Montrose Port Authority

skip, med 21 tilkoblingspunkter for ulike fartøy, og ytterligere ett under bygging.

Prosjektet har mottatt støtte fra Enova og er blitt trukket frem av statsminister Jonas Gahr Støre som en viktig satsing i det grønne skiftet. Eksport av løsningen utgjør et betydelig inntektspotensial for både Vestlandet og Norge.

– Prosjektering, dimensjonering og bygging av et landstrømsanlegg for skip er en stor og krevende operasjon. Vi ønsker å dele kompetansen og erfaringen fra Bergen Havn med store havner både nasjonalt og internasjonalt ved å kunne bygge ut tilsvarende anlegg, sier Maria Bos, daglig leder i Plug.

Plug samarbeider med flere norske havner om landstrømsanlegg, deriblant Ålesund. Men det er særlig prosjektet i Bergen Havn som har skapt internasjonal interesse. Bos ser på prosjektet som en pilot for skalering til internasjonal eksport. Etterspørselen etter landstrøm og lading generelt er stor, og elektrifiseringen av den maritime næringen har skutt fart som følge av strengere regulering og klimamål. EU har satt krav om landstrøm for alle større frakt- og transportskip ved alle havner innen 2030.

Første i Storbritannia

Det første utenlandsprosjektet pågår i den skotske havnebyen Montrose, en time sør for Aberdeen. Prosjektet, der Plug og den lokale havnen sammen investerte 12 millioner kroner, åpnet våren 2024.

Landstrømsanlegget er det første som er bygget for offshoreskip i Storbritannia. Montrose Havn, som er Europas største for fortøyningssystemer og en viktig base for skip med oppdrag i Nordsjøen, har tidligere vunnet en rekke priser for sitt arbeid for å bli grønnere.

Montroses havnesjef Tom Hutchison har beskrevet Plug som markedsledende innen landstrøm, mens den skotske energi- og klimaministeren Michael Matheson har uttalt at det britisk-norske samarbeidet er et viktig initiativ for å hjelpe skipsnæringen og offshoreindustrien med å kutte utslipp.

Full pott i Tyskland

Nylig vant Eviny frem en internasjonal anbudsrunde for etablering og drift av et tysk hurtigladenettverk for elbiler. Tildelingen til Eviny, som utgjorde det maksimale av hva noen av tilbyderne kunne oppnå, utløste en milliard kroner i støtte fra den tyske stat.

Eviny er allerede en stor utbygger av ladenettverk i Norge, Sverige og Danmark, og drifter i dag mer enn 2 400 hurtigladestasjoner med totalt 580 000 kunder. Tildelingen i Tyskland bygger på flere års satsning med oppbygging av kompetanse og utvikling av teknologi.

– Avtalen vil gjøre oss til en betydelig ladeaktør i Tyskland og styrker grunnlaget for videre eksport. Mange norskutviklede løsninger i ulike næringer har vært tidlig ute, uten å lykkes med internasjonal ekspansjon. Med vårt system for hurtiglading ser det ut som vi har gjort noe riktig, sier Tveitevåg

Historiske utbytter

7,6 mrd. kr.
er de siste ti årene betalt i utbytte til kommuner og lokalsamfunn. Utbyttet gir vekst og velferd til by og bygd.

– Eit utbyttte fra Eviny på nær 30 millionar kroner er eit viktig bidrag til økonomien i Sunnfjord kommune for å oppretthalde eit godt velferdstilbod til inbyggjarane våre.

Jenny Følling
Ordfører i Sunnfjord kommune

Eier	2023	2022	2021
Statkraft Industrial Holding AS	567 816 000	773 769 600	397 891 473
Bergen kommune	493 520 250	672 525 900	345 829 457
Alver kommune	45 126 150	61 493 940	31 621 705
Øygarden kommune	44 798 700	61 047 720	31 392 248
Askøy kommune	32 444 100	44 211 960	22 734 884
Sunnfjord kommune	29 718 300	40 497 480	20 824 806
Tysnes Kraftlag AS	22 222 350	30 282 660	15 572 093
Kvinnherad kommune	11 867 850	16 172 460	8 316 279
Kvam herad	11 761 650	16 027 740	8 241 860
Voss herad	8 788 050	11 975 580	6 158 140
Fjaler kommune	7 920 750	10 793 700	5 550 388
Austrheim kommune	5 664 000	7 718 400	3 968 992
Hyllestad kommune	5 000 250	6 813 900	3 503 876
Vaksdal kommune	4 858 650	6 620 940	3 404 651
Etne Elektrisitetslag AS	4 575 450	6 235 020	3 206 202
Gulen kommune	3 548 850	4 836 060	2 486 822
Solund kommune	3 168 300	4 317 480	2 220 155
Høyanger kommune	1 522 200	2 074 320	1 066 667
Fedje kommune	1 513 350	2 062 260	1 060 465
Masfjorden kommune	1 354 050	1 845 180	948 837

Totalt utbytte til våre eiere for 2023
1 307 189 250

Totalt utbytte til våre eiere for 2022
1 781 322 300

Totalt utbytte til våre eiere for 2021
916 000 000

Verdivurdering av Eviny

Et av de mest verdiskapende selskapene i Norge

Evinys samfunnsoppdrag har til enhver tid vært å produsere den kraften industrien og folk trenger. Det gir oss det beste utgangspunktet for å lykkes med en storstilt omstilling av Vestlandet de neste ti årene, hvor kjernen i vårt oppdrag er å sikre nok kraft og nett til å nå klima- og naturmål, beholde og utvikle industri, og bidra til gode lokalsamfunn.

Foto: Eviny

Gjennom vår 100 år lange historie har vi bygget verdier til det beste for industrien, lokalsamfunn, for klimaet og våre eiere.

Store verdier til det beste for våre eiere

I 2016 gjorde Eviny-konsernet en uavhengig verdivurdering som anslo en samlet verdi av egenkapitalen i konsernet på mellom 20,1 milliarder kroner til 22,5 milliarder kroner.

I 2024 har vi gjort tilsvarende vurdering, hvor revisjonsselskapet KPMG nylig har fremlagt en overordnet verdivurdering der egenkapitalen i Eviny-konsernet verdsettes til mellom 58 milliarder kroner og 70 milliarder kroner per 31. desember 2023. Dette anslaget innebærer en årlig gjennomsnittlig verdiskapning ekskludert for utbytte på ca. 17 prosent. Fra 2016 til 2023 er det utbetalt 5,9 milliarder kroner i utbytte fra Eviny. Utbyttene inklusiv verdiskapning utgjør en årlig gjennomsnittlig egenkapitalavkastning på ca. 19 prosent.

Fra 2016 til 2023 har verdien av Evinys vannkraftanlegg økt betydelig i takt med markedets forventning til fremtidige kraftpriser.I samme periode har Eviny nesten doblet nettkapitalen, økt netteffektiviteten, gjort høystatighetsfibernett tilgjengelig for mer enn dobbelt som mange husholdninger, bygget ut rundt 1 700 ladepunkter for hurtiglading av elbiler og vært en pioner i å dekarbonisere maritim sektor ved å tilby infrastruktur for strøm i havner.

100 på 10

I vår nye konsernstrategi setter vi en tydelig retning for de neste ti årene. Med utgangspunkt i det vi har bygget opp de foregående hundre, skal vi investere det Vestlandet trenger for å lykkes for å løse vår tids viktigste oppdrag.

Utviklingen fra 2016 demonstrerer hvordan Eviny har høstet verdiskapning i en periode med vekst. Dette danner et solid grunnlag for videre verdiskapende vekst gjennom å sikre 2,5 TWh ny energi, doble nettkapasiteten og skalere nullutslippsløsninger for transportsektoren med Vestlandet som utgangspunkt.

2024
Anslått samlet verdi av egenkapital i Eviny-konsernet
63 mrd. kr.

2016
Anslått samlet verdi av egenkapitalavkasting i Eviny-konsernet
21 mrd. kr.

2016 til 2023
Utbetalt utbytte
6 mrd. kr.

Årlig gjennomsnittlig verdiskapning eks. utbytte
17%

Årlig gjennomsnittlig egenkapitalavkastning inklusiv utbytter
19%

– Det beste stedet å utvikle seg for folk på Vestlandet

Eviny jakter på flere medarbeidere som vil være med på laget, for å gjøre selskapet til et av landets mest verdiskapende energi- og teknologiselskaper. Ambisjonen er klar: Eviny skal være den mest attraktive arbeidsgiveren på Vestlandet for mennesker som brenner for å løse vår tids største utfordring.

– Vi kan tilby noen av Norges mest interessante og spennende arbeidsplasser. Vi skal skaffe tilgang på mer energi og nettkapasitet på Vestlandet for å sikre grønn vekst og industriutvikling, og vi utvikler verdensledende teknologi som muliggjør å ta fornybar kraft i bruk. Oppgavene er store og viktig, både for regionen, nasjonen og internasjonalt, sier Johannes Namstad Dobson, konserndirektør stab og ansvarlig for HR.

En av de som begynte som lærling i Eviny, og i dag jobber som avdelingsleder for energimontører er Michael Lorentz Haugen i BKK. I dag leder han et team på 20 montører.

Foto: Eviny.

I tillegg til flere energimontører, -operatører og -ingeniører, er selskapet på jakt etter ny kompetanse, spesielt teknologer.

– Vi må både utvikle og anvende ny teknologi som setter oss i enda bedre stand til å utnytte data optimalt, blant annet for å få størst mulig verdi av hver dråpe vann og den kapasiteten som er i dagens nett, sier Dobson.

Smarte energisystemer optimaliserer energiproduksjon og distribusjon på samme måte som et smarthus som bruker strøm når den er billig, og reduserer forbruket når den er dyr.

– Det er ikke et mål i seg selv å bygge flest mulig vindkraftverk, vannkraftverk eller kilometer med nett. Målet er å dekke kraftbehovet som trengs på Vestlandet. Da er det vel så viktig å utnytte kapasiteten i produksjonen og nettet best mulig. Det gjør vi ved å utnytte kraften i data og ny teknologi. Vårt ansvar for å utvikle, drifte og forvalte både kraftproduksjon og nett, sammen med det vi gjør på elektrifisering, gjør oss til et av Norges fremste energi- og teknologikonsern, forklarer Dobson.

Skreddersydd medarbeiderutvikling

I tillegg til å rekruttere de beste medarbeiderne, har Eviny satt et mål om å bli Vestlandets beste utviklingsarena for folk som brenner for å løse noen av vår tids største utfordringer.

– Demninger, turbiner, nett og elbil-ladere er ikke våre viktigste eiendeler. Det er menneskene. Det er de som skaper verdier rundt disse eiendelene. Kombinasjonen av domene og fagkunnskap gir oss en unik mulighet til å utvikle nye løsninger og prosesser, og til å ta neste steg for både å utnytte kraft og nett bedre, og for å utvikle de løsningene som trengs for å ta fornybar kraft i bruk. Den kombinasjonen skal vi hele tiden videreutvikle slik at Eviny-konsernet er det beste stedet å utvikle seg enten man er montør, ingeniør, økonom eller har annen kompetanse som trengs i det grønne skiftet og i vår bransje, sier Dobson.

Eviny skal blant annet satse på:

- lærlingeordning for å sikre tilgang på fagarbeiderkompetanse;
- leder- og talentutvikling som gjør selskapet i stand til å rekruttere interne kandidater til lederstillinger;
- generell kompetanseheving for å sikre at organisasjonen ligger i forkant av fremtidige behov.

Data er avgjørende

En av teknologene som har startet i Eviny de siste årene, er Håkon Ingvar Arvidsen som jobber som data scientist i Eviny Fornybar. Han jobber blant annet med å bygge mer treffsikre modeller og systemer, som ligger til grunn for prognoser og vurderinger.

– Vi støtter både produksjonsplanleggere, krafthandlere og operatører i kraftverkene. Også er det store mengder data vi må hente inn i systemene våre og bruke den dataen på best mulig måte i driften, sier Arvidsen.

Arvidsen skrev sin masteroppgave om energioptimalisering ved å utnytte vassdrag på en bedre måte, i samarbeid med det som skulle bli hans første arbeidsgiver etter studiene.

– Når man bor på Vestlandet og har min interesse og bakgrunn, finnes det ikke noe bedre sted å jobbe enn Eviny, sier Arvidsen, som flyttet til Bergen fra Asker.

Silje Michelsen Sørtveit er kollega av Arvidsen og produksjonsplanlegger i Eviny Fornybar. Det vil si at hun jobber med krafthandel i de «fysiske markedene».

– Det er ekstra kult med endringene og det teknologiske skiftet som skjer nå. Hundre år gammel ingeniørkunst skal møte ny teknologi og nye arbeidsformer. Det er ikke lenge siden det var utenkelig at vi skulle handle kraft på den måten vi gjør i dag, sier hun.

– Et fremtidsrettet yrke med mange muligheter

Både Vestlandet og Norge står overfor betydelige investeringer i mer fornybar energi og mer nett. Skal Eviny, som Vestlandets største energi- og teknologikonsern, lykkes med å både bygge ut og drifte fremtidens produksjon og nett, må selskapet tiltrekke seg flere energimontører.

En energimontør er en elektrofagarbeider som arbeider med elektrisk energi, fra den blir produsert til den når fram til forbrukerne. I dag har Eviny om lag 60 energimontør-lærlinger.

En av de som begynte som lærling i Eviny, og i dag jobber som avdelingsleder for energimontører er Michael Lorentz Haugen i BKK. I dag leder han et team på 20 montører.

– Energimontør er ikke bare et yrke for nåtiden, men det er også nøkkelen til å lykkes med fremtidens nett. Samfunnet skal omstilles og fornybar kraft er den viktigste ingrediensen. Da trenger vi langt flere som både kan bygge og drifte den infrastrukturen som skal til, og energimontører er grunnsteinen i den kompetansen. Mulighetene er mange, og kompetansen trengs over hele regionen, sier Haugen.

Eviny Fornybar

Norge trenger mer kraft når behovet er størst

I over 100 år har Eviny produsert kraften til folk og industri på Vestlandet. Siden 1920 har Eviny gitt lys og varme gjennom ren, bærekraftig, miljøvennlig og fornybar energi fra vestlands-regnet til skoler, sykehjem, arbeidsplasser, industri og hjem. Vannkraften vil spille en minst like viktig rolle i fremtiden med nye fornybare energikilder.

Halvparten av energiforbruket i Norge kommer fra fossile kilder. For å kutte utslippene skal fossile energikilder erstattes med ny fornybar energi, og det meste av fremtidens fornybare energi vil komme fra vind og sol.

Det meste av norsk vannkraft er regulerbar, og elektrisk produksjon styres av hvor mye vann som slippes gjennom turbinene. De nye energikildene, som sol og vind, er uregulerbare energikilder som følge av at de er væravhengig. I perioder med lite vind og sol kan vi få problem med å ha nok tilgjengelig kraft. Her vil vannkraften spille en avgjørende rolle.

– Vannmagasiner er enorme batterier for store mengder energi, som nesten umiddelbart kan brukes når vi trenger det. Denne naturlig lagrede energien vil bli enda mer verdifull på alle måter, og et viktig premiss for at overgang til andre uregulerte fornybare energikilder skal fungere i fremtiden, sier Sonja Chirico Indrebø, administrerende direktør i Eviny Fornybar.

Sonja Chirico Indrebø
Administrerende direktør i Eviny Fornybar

Foto: Eviny

Avgjørende å få mer effekt

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) har gjort utredninger som viser at kraftsystemet i Norge og Norden vil få utfordringer med effektbalansen i tiden frem mot 2030. Samlet har Norden et effektunderskudd allerede i dag og er avhengig av import i de timene forbruket er høyest.

– Både Norge og landene rundt oss omstiller energisystemet med økende andel uregulerbar kraft. Dersom flere land får effektunderskudd samtidig kan vi komme i en situasjon der kraft-børsen må fordele tilgjengelig effekt der alle får litt mindre strøm enn de trenger.

Derfor er dette med effekt så viktig å ha fokus på fremover, sier Chirico Indrebø.

Vannkraft-juvelen

Den regulerbare vannkraften er godt egnet til å balansere forbruk og produksjon, men må oppgraderes for å kunne dekke det økende effektbehovet.

– For å få økt fleksibilitet ser vi på prosjekter i vassdrag som allerede er regulert og bygget ut til vannkraftproduksjon. Effektoppgraderinger og pumpekraftverk gjør at vi raskt kan variere effekt over et kortere tidsrom. Det innebærer at vi må kunne gjøre mer start og stopp, og raskere styre hvor mye vann som går gjennom turbinene, forklarer Chirico Indrebø.

– Det er ingen tvil om at vannkraften fortsatt vil være ryggraden vår, og vil spille en enda viktigere rolle fremover når behovet for fleksibel kraftproduksjon øker, sier Chirico Indrebø.

For å få økt fleksibilitet ser vi på prosjekter i vassdrag som allerede er regulert og bygget ut til vannkraftproduksjon. Effektoppgraderinger gjør at vi kan levere mer kraft over et kortere tidsrom.

Foto: Eviny

● Vi heier på Vestlandet!

Til nå har vi delt ut nærmere 80 000 drakter, og i år fikk 6 000 barn og unge nytt idrettstøy til årets sesong.

– Det betyr enormt mye for oss at idrettsklubben, som er tuftet på dugnad, ikke må bruke midler på å kjøpe nye drakter til spillerne.

Lina Ødegaard,
Gaular IL

Snøheia Industrikraft

Vil sikre lokal industri med lokal vind

Hydro, Eviny og Zephyr arbeider med å utvikle vindkraft til industri i området mellom Sunnfjord og Høyanger. Målet er å trygge lokale arbeidsplasser, sikre nytt næringsliv i regionen og bidra til å produsere verdens reneste aluminium.

Verden trenger mer og grønnere aluminium, og Norge produserer i dag 40 prosent av all aluminium i EU/EØS. Det gir 60 milliarder kroner i årlige eksportinntekter og store ringvirkninger lokalt, i form av sysselsetting, oppdrag og kompetanse hos en rekke små- og mellomstore leverandører.

For å kunne fortsette å bidra med lokal og nasjonal verdiskaping, og i utviklingen av en mer bærekraftig produksjon, trenger Hydro fornybar kraft til konkurransedyktige priser. Hjørnesteinsbedriften må reforhandle store kraftvolum i en tid med stadig høyere strømpriser.

For at Hydro Høyanger skal fortsette jakten på stadig lavere utslipp ved produksjon av aluminium, er løsningen å bygge ut ny kraftproduksjon som kan bidra med mer fornybar energi til en konkurransedyktig pris.

Foto: Hydro

NVE anslår en fremtidig pris på mellom 50 og 80 øre/kWh. Det vil påvirke konkurransekraften til aluminiumsverket.

– Hydro ønsker å investere mer i Norge. Trygghet for et langsiktig og solid kraftoverskudd er den store utfordringen. Vi mener Norge med rik tilgang på naturressurser, godt samarbeid i arbeidslivet og høykompetent arbeidskraft gir et fantastisk utgangspunkt for å utvikle morgendagens materialer, produkter og industrielle prosesser, sier Arvid Moss, konserndirektør i Hydro.

– Ved vårt anlegg i Høyanger arbeider mer enn 150 dyktige ansatte med å produsere aluminium med noe av verdens laveste klimafotavtrykk. Aluminium fra Hydro Høyanger lages med ren, CO_2-fri kraft og kan resirkuleres etter at det har vært i bruk, om og om igjen, forklarer Moss.

Ny vindpark vil trygge jobber

For at Hydro Høyanger skal fortsette jakten på stadig lavere utslipp ved produksjon av aluminium, er løsningen å bygge ut ny kraftproduksjon som kan bidra med mer fornybar energi til en konkurransedyktig pris. På kort og mellomlang sikt er tilgangen til vindkraft avgjørende. Sammen med Hydro og Zephyr har Eviny derfor utviklet prosjektet Snøheia Industrikraft.

Femti vindturbiner i et planområde på 22 kvadratkilometer skal gi en årlig produksjon på ca. 1 TWh og installert effekt på 300 MW.

– Industriaktører som Hydro trenger langsiktighet og forutsigbarhet. Grunnplanken for å ha verdensledende prosessindustri på Vestlandet som jakter nullutslippsløsninger er tilgang til fornybar kraft til konkurransedyktig pris. Det er kjernen i vårt oppdrag som produsent og distributør av fornybar kraft, og vi skal gjøre vårt for å bidra til Hydro i Høyanger, sier Ragnhild Janbu Fresvik, konsernsjef i Eviny.

Det vil alltid være dilemmaer knyttet til utbygging av ny vindkraft og annen fornybar energi. Ulike hensyn må veies mot hverandre.

– Vi skal gå foran og sørge for at de kommunene som legger til rette for kraft og nett vår region trenger, skal få igjen i form av verdiskaping. Samtidig skal vi se helheten med å gjøre inngrep minimale, utnytte eksisterende infrastruktur, og sørge for andre tiltak som i sum tar særlig hensyn til verdifull natur og sårbare økosystemer, understreker Fresvik.

Janbu Fresvik peker på tre viktige grunner til at Snøheia industrikraft er et viktig prosjekt:

1. Kraften skal brukes til å trygge lokal industri og utvikle nytt næringsliv i Sunnfjord og Høyanger.
2. Området har allerede vesentlig utbygd kraftproduksjon og infrastruktur. Nærhet til vannkraftanlegg, strømnett og vei vil gjøre vindkraftparken langt mer effektiv enn om den ble bygget på et hvilket som helst annet område.
3. Hydro og Eviny vil være langsiktige industrielle eiere. Begge selskapene har dype røtter i vertskommunene og tradisjon for ansvarlig utvikling av kraft og industri i Norge.

En konsekvensutredning vil gi kommunen et oppdatert og skikkelig faktagrunnlag for å vurdere om arealet skal settes av til vindkraft. Også utbyggerne ønsker en konsekvensutredning for å ta en endelig investeringsbeslutning.

– En forutsetning for en beslutning om å bygge er at konsekvensutredningen viser at fordeler oppveier ulemper, sier Janbu Fresvik.

Myter om vindkraft

Eviny-sjefen forteller at selskapet har støtt på mange myter og misforståelser om vindkraft.

– For eksempel blir det sagt at vindkraft ikke kan brukes til industriutvikling. Det er feil. 25 prosent av kraften som aluminiumselskapet Hydro bruker i dag, kommer fra vindkraftverk. Hydro og annen industri kan blande vind- og vannkraft, sier Janbu Fresvik.

– En annen påstand er at «vi ikke trenger å utvikle ny kraft, men heller stanse krafteksporten eller sette stopper for datasentre med Tik-Tok og Bitcoin. Dette er også feil. Om lag halvparten av energibruken i Norge er fremdeles fossil og må omstilles.

Snøheia Industrikraft
Vindkraft til industri i området mellom Sunnfjord og Høyanger.

50
turbiner

300 MW
installert effekt

1 TWh
årlig produksjon

Flytter du til Oslo har du mange spennende jobber å velge mellom. Tar du en jobb her på Vestlandet, er det stor sjanse for at jobben din utgjør en forskjell.

Foto: Eviny

– Eviny må jobbe videre med strategiske allianser for Vestlandet

Fylkesordfører Jon Askeland sier klimakrisen utfordrer folks kjærlighet til naturen: – Naturvernargument møter klimautfordringene, men vestlendingene ser at vi må ta lederskap som energiregion.

Fylkesordfører i Vestland, Jon Askeland (Sp), engasjerer seg sterkt i et av vår tids kanskje største dilemma – hvordan dekke behovet for mer kraft og bedre nett samtidig som vi skal bevare naturen?

– Det å sikre vår felles framtid innebærer å bygge mer fornybar energi. Vi har hatt fornybar kraftproduksjon på Vestlandet i over 100 år. Nå blir det sådd tvil om næringslivets behov for mer kraft, men argumentene er ikke bygd på vitenskap. Det er følelser som trigger en debatt der mange leter etter andre løsninger. Vi må ikke bøye av, men sikre en balansert debatt som ender opp i akseptable valg. Vi må ikke abdisere som ledere, verken i politikken eller i næringslivet, og vi må velge fornybare løsninger som bygger gode lokalsamfunn på Vestlandet for fremtiden, sier fylkesordføreren engasjert.

– Utfordringen er at utviklingen og behovene endrer seg så raskt. Flere års forsømmelser på klimafeltet har ført til at vi nå må fatte veldig mange nødvendige tiltak på samme tid. Derfor blir folk usikre og stiller spørsmål. Da må Eviny og andre i bransjen bidra aktivt med faglige innspill og bidra til en opplyst debatt, sier Askeland.

Tillit er nøkkelen

Askeland mener at det alltid vil være støy, særlig i kommentarfeltene, men at det er nødvendig å sikre aksept hos et flertall i folket. Åpne prosesser med involvering som får frem alle synspunkter er viktig. Askeland understreker viktigheten av å gjenopprette koblingen mellom kraft og lokal industri for å synliggjøre hva kraften skal brukes til.

– Vi er vant til at kraften skaper verdier og arbeidsplasser. Vi må alle synliggjøre dette, og lykkes vi med det har vi tatt et svært viktig steg for å få til aksepten for å bygge mer fornybar kraft.

Eviny med sentral rolle

Askeland sier Eviny vil spille en helt sentral rolle når Norge skal gå fra det fossile til det fornybare.

– Historisk var selskapet et kommunalt verktøy for å sikre kraft til innbyggere og industri. I dag har fortsatt Eviny dette oppdraget og gjør dette veldig riktig ved å kjøpe opp og utvikle ny fornybar energi, og de utbedrer og bygger nytt nett. Samtidig har man bygget videre på denne kompetansen med å utvikle teknologi og løsninger for å elektrifisere transportsektoren, noe som skaper høyteknologiske og fremtidsrettede arbeidsplasser på Vestlandet, sier Askeland.

Fylkesordføreren mener Eviny må jobbe videre med strategiske allianser langs vestlandskysten og se på samarbeidsmuligheter i både sør og nord.

– Vi trenger dyktige virksomheter lokalt, men også partnerskap på tvers for å utvikle Vestlandet og være et motstykke til større selskap på Østlandet.

Han mener det er større muligheter for flinke ansatte til å gjøre en forskjell i vest enn i øst:

– Flytter du til Oslo har du mange spennende jobber å velge mellom. Tar du en jobb her på Vestlandet, er det stor sjanse for at jobben din utgjør en stor forskjell. Når vi har posisjonen som den mest verdiskapende regionen i landet, er sannsynligheten stor for at Norge lykkes dersom vi lykkes. Vi baker en større kake på mange vis.

Jon Askeland
Fylkesordfører i Vestland (Sp)

Foto: Eviny

Eviny AS
Postboks 7050
5020 Bergen

+47 55 57 00 00
hei@eviny.no

eviny.no

